

Muzeul Județean de Artă Prahova,
B-dul Independenței 1, Ploiești - 100028, România
Tel./Fax 0244 / 511375; e-mail office@artmuseum.ro

Pinacoteca ploieșteană – 80 de ani de istorie noiembrie 1931 – noiembrie 2011

Ideea unui muzeu al orașului apare prima dată legată de activitatea pictorului și profesorului Iosif Wallenstein (1831-1900) care, asemenea tatălui său Carol Wallenstein (1793-1857) – profesor la Colegiul „Sfântu Sava” din București - ce militase pentru o Pinacotecă Națională, fiind numit profesor de desen la Ploiești, va acționa constant pentru înființarea unui muzeu al liceului. Astfel că ziarul „Democratul” din 24 decembrie 1887 vorbește despre Pinacotecă, anunțând publicul ploieștean că „muzeul” organizează cu ocazia sărbătorilor de iarnă o „a doua brilliantă expoziție”.

Concomitent, și Primăria orașului începe să se arate interesată de artele frumoase, mai întâi prin dotarea clădirilor sale cu lucrări de artă. Primăria comandase unui pictor lucrări pentru plafon, cu cele patru anotimpuri și patru portrete de domnitori de pus pe perete. Procesul verbal din 1880 al Consiliului Comunal arată că a fost contactat pictorul Gheorghe Tattarescu (1820-1894) care, de curând, pictase Biserica „Sfânta Vineri”, pentru a le vedea și a le face „oarecare îndreptări”. Tattarescu a acceptat și a considerat că trebuiesc refăcute. Pentru aceasta a primit în schimb o sumă „modestă” de 400 de lei.

Aceste lucrări, împreună cu altele, vor fi transferate mai târziu Pinacotecii, cu procesul-verbal de inventar din 23.03.1933, adăugându-se la zestrea inițială a muzeului. Ele se află și astăzi în colecțiile muzeului.

Pe la începutul anului 1920 s-au depus eforturi susținute, „cu mari jertfe și o stăruință neobosită” – după cum se spune în primul catalog al Pinacotecii, din 1935 – din partea unor intelectuali ai orașului, precum arhitectul Toma Socolescu și juristul și scriitorul Ion Ionescu-Quintus, pentru înființarea unei Biblioteci a orașului. Eforturile au constat în colecte de bani și donații de cărți.

Biblioteca populară „Nicolae Iorga” a devenit „Așezămintele Culturale Nicolae Iorga” și, pe lângă bibliotecă, s-a dorit să se creeze – cu ajutorul primarului Ștefan Moțoiu - și o pinacotecă.

Cu timpul Primăria a alocat în bugetul său anual subvenții din ce în ce mai importante, destinate „întreținerii și propășirii instituției. Către anul 1929 Așezământul avea să ridice „o nouă și trainică piatră de hotar în mișcarea culturală ploieșteană”. Cu sumele rezultate din economiile de fiecare an ale Bibliotecii, s-au achiziționat numeroase piese de artă, necesare fondării unei noi secțiuni a Așezământului: Muzeul de Arte Frumoase, cu eforturile aceluiași grup de intelectuali și cu sprijinul domnului Ștefan Moțoiu – primarul de atunci al orașului.

Din registrul inventar al Bibliotecii pe perioada 1930-1933 rezultă că, până la înființarea Pinacotecii în 1931, se achiziționaseră lucrări, din fondurile repartizate Bibliotecii de către Primărie, în valoare de 281.000 lei.

În 1930, printr-o adresă către Primăria orașului Ploiești, Comitetul de Conducere al Bibliotecii Populare „Nicolae Iorga” menționează că s-ar putea constitui „imediat” un început de pinacotecă românească, reunind lucrări aflate în păstrarea Bibliotecii, Primăriei și Prefecturii.

*Demersul nu e încununat de succes în acel an, dar continuă în cursul anului 1931 și în sfârșit, pe la mijlocul lunii noiembrie, mai precis **în perioada 5-25 noiembrie 1931, are loc deschiderea Muzeului de Arte Frumoase din Ploiești**, la parterul Bibliotecii ce își avea sediul în Palatul Băilor Municipale, și era deschis două zile pe săptămână.*

Asfel, el se alătură muzeelor de artă deja existente în țară la acea vreme: Muzeul Bruckenthal din Sibiu, Pinacoteca Națională, Muzeul „Theodor Aman”, Muzeul „Anastase Simu”, Muzeul „Toma Stelian” din București, Pinacoteca din Cluj, Pinacoteca din Iași, apărând însă înaintea altora, precum Pinacoteca Municipiului București.

În 1932 era instalat, după cum am spus, în două încăperi la parterul Băilor Comunale din strada Gheorghe Lazăr. Expoziția de bază cuprindea 50 de lucrări originale în ulei, aquarele și guașe, 35 de gravuri, peste 70 de reproduceri color după pictura europeană și 30 de mulaje de ghips după sculpturi de la Luvru (acestea din urmă, astăzi pierdute).

Localul fiind prea mic, în câțiva ani a devenit neîncăpător și condițiile de expunere și depozitare neprielnice.

O epocă nouă pentru muzeu a început odată cu venirea domnului Mircea Botez în fruntea Primăriei. Cunoscător și colecționar de artă, care a înțeles foarte bine rolul important ce-l poate juca Pinacoteca în educația estetică a populației, el a trecut imediat la repararea localului, dându-i o înfățișare la înălțimea scopului ei, având meritul de a asigura securitatea și cunoașterea colecției.

În 1935 este numit director domnul Carol Mincu, care nu arată prea mult interes. La 16 februarie 1936 Primăria orașului încredințează conducerea muzeului profesorului Nicolae Simache (1905 - 1972) – o legendă a muzeografiei prahovene, omul ce și-a dedicat întreaga existență constituirii de noi colecții publice și muzee, precum Muzeul Ceasului.

În timp, muzeul este mutat în imobilul primăriei, situat în Piața Cuza (Casele Raiculescu). Pentru întreținerea muzeului și a personalului (compus inițial din director și curator) ca și pentru dotarea cu noi lucrări, Primăria orașului prevedea anual în bugetul său o subvenție.

Un moment mai delicat este legat de faptul că asupra muzeului - ce aparținea „Așezămintelor Nicolae Iorga” – se răsfrângeau efectele mișcării legionare, instalată în 1940. Cu această ocazie, cadrele muzeului, înspăimântate, solicită trecerea instituțiilor (Biblioteca și Muzeul) în patrimoniul Primăriei, fapt ce se va petrece în luna mai 1943.

În timpul războiului există o perioadă de pauză în activitatea muzeală. În ziua de 10 mai 1943 Pinacoteca este evacuată la Cornurile de Jos, pe proprietatea familiei Ștefan Moțoiu.

Muzeul își va redeschide porțile, în 1948, în câteva săli de la parterul Primăriei orașului, pentru ca în august 1956 să aibă loc redeschiderea Muzeului Regional de Artă Plastică, în șapte săli din Palatul Culturii Ploiești (aripa Emile Zola), sub conducerea Mariei Crețaru. La acea vreme dispunea de peste 400 de lucrări. Cu un personal redus, muzeul face eforturi de a-și intensifica activitatea și de a-și îmbogăți patrimoniul.

O nouă etapă a evoluției muzeului se desfășoară sub conducerea Mariei Rădulescu, istoric de artă, care reușește să obțină, în martie 1969, o clădire-sediu independentă pentru muzeu – și anume clădirea construită de bancherul Ghiță Ionescu în perioada 1885-1894, aflată în Bulevardul Independenței nr.1 – adică actualul sediu al muzeului. Aceasta fusese, până în 1968, rând pe rând, Prefectură și Consiliu Regional.

Un alt moment care întrerupe din nou activitatea muzeului ca instituție independentă, cu personalitate juridică este crearea, la 4 aprilie 1984, a Complexului Muzeal Prahova, prin comasarea muzeelor de artă, istorie și științele naturii.

Prin decizia 139/2 aprilie 1990 a Consiliului Județean Prahova, Muzeul Județean de Artă Prahova este reînființat sub conducerea doamnei Ruxandra Ionescu - istoric și critic de artă, dedicat muzeului.

Astăzi muzeul poartă numele juristului și scriitorului Ion Ionescu-Quintus, unul dintre întemeietorii acestei instituții de cultură a orașului nostru – printre primele de acest fel din țară – care își are sediul în casa construită de tatăl său – bancherul și omul politic Ghiță Ionescu. De numele acestei familii sunt legate multe dintre cele mai importante donații din colecția muzeului.

Lucrările originale din zestrea inițială a Pinacotecii – semnate de pictori precum Constantin Lecca, Gheorghe Tattarescu, Theodor Aman, Ioan Andreescu, Nicolae Grigorescu, Ștefan Luchian, Gheorghe Mirea, Nicolae Petrașcu, Nicolae Tonitza, Iosif Iser, Marius Bunescu, Teodorescu Sion și mulți alții – se află și astăzi în colecțiile muzeului. Ele au constituit baza unui patrimoniu neprețuit, care, de la câteva zeci de lucrări, a ajuns în timp să cuprindă peste 4000 de piese reprezentative pentru arta românească modernă și contemporană.

(Alice Neculea, director adjunct al Muzeului Județean de Artă Prahova „Ion Ionescu-Quintus”, expert - artă modernă și contemporană)